

Nr 88.

Av herr **Andersson** i Falkenberg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om statsunderstöd åt hantverksmästare för utbildande av lärlingar.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln, punkten 30, föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga kommerskollegium att enligt av Kungl. Maj:t föreskrivna grunder bevilja statsunderstöd åt hantverksmästare för utbildande av högst 75 lärlingar med utbildningstid från tidpunkt under budgetåret 1934/1935, *dels ock* till befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare för budgetåret 1934/1935 anvisa ett extra anslag av kronor 40,000.

Ifrågavarande understöd, vilka avse en lärotid av tre år, bestämdes ursprungligen till 300 men höjdes sedermera till 400 kronor per lärling. För den lärlingsgrupp, som påbörjar sin utbildning under innevarande budgetår, har emellertid understödsbeloppet av sparsamhetsskäl fastställts till det ursprungligen gällande beloppet eller 300 kronor per lärling.

Jämlikt medgivande av 1930, 1931 och 1932 års riksdagar har lärlingsunderstödens antal för de lärlingsgrupper, vilkas utbildning påbörjats under budgetåret 1930/1931, 1931/1932 resp. 1932/1933 fastställts till 100 stycken. För den grupp, som påbörjar sin utbildning under budgetåret 1933/1934, har däremot, likaledes av kostnadsskäl, antalet understöd nedsatts till 75 stycken.

Enligt Kungl. Maj:ts ovannämnda förslag skulle den för budgetåret 1933/1934 vidtagna inskränkningen av ifrågavarande understödsverksamhet komma att gälla även med avseende på den lärlingsutbildning, som kommer att påbörjas under nästkommande budgetår.

Från styrelsen för Sveriges hantverksorganisation föreligger emellertid en framställning, att understödsverksamheten för nästkommande budgetår måtte återföras till dess förutvarande omfattning, vilken framställning även varmt förordats av kommerskollegium, som därvid bland annat framhållit, att kostnaderna för en med avseende å antalet lärlingar utvidgad understödsverksamhet måste anses synnerligen ringa i förhållande till det resultat, som genom densamma skulle kunna ernås.

Alla torde vara ense därom, att ett av de allvarligaste problemen, som statsmakterna för närvarande ha att taga befattning med, är frågan om vidtagandet av åtgärder i syfte att bekämpa den rådande arbetslösheten bland ungdomen. Och ej heller borde någon tvekan kunna råda om gagnet i sådant avseende av den lärlingsutbildning, varom här är fråga. Få om-

råden torde kunna påvisas, där man med så ringa kostnad för det allmänna kan bereda ungdom sysselsättning och samtidigt en för deras framtida utkomst nyttig utbildning. Ur här berörda synpunkter tala därför mycket starka skäl för en utsträckning av ifrågavarande understödsverksamhet så långt, att inga framställningar om understöd behövde avvisas, något som tyvärr varit fallet även med den större omfattning verksamheten tidigare hade. I varje fall torde lärlingsunderstödens antal för budgetåret 1934/1935 böra bestämmas till 100 stycken. Det torde böra framhållas, att den därav föranledda kostnadsökningen icke kommer att belasta nämnda budgetår utan först det följande.

För att en sådan utökning av understödets antal skall komma att utnyttjas torde det emellertid vara nödvändigt att understödsbeloppet åter fastställs till 400 kronor per lärling. Det har nämligen redan visat sig, att nedsättningen av understödsbeloppet till 300 kronor per lärling medfört en stark nedgång av antalet framställningar om understöd, såsom framgår av följande sammanställning.

	Antal ingivna ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Antal avslagna ansökningar
Juli—sept. 1931	20	16	4
Okt.—dec. 1931	37	28	9
Jan.—mars 1932	30	24	6
April—juni 1932	45	32	13
Budgetåret 1931/1932	132	100	32
Juli—sept. 1932	15	14	1
Okt.—dec. 1932	32	27	5
Jan.—mars 1933	37	31	6
April—juni 1933	42	28	14
Budgetåret 1932/1933	126	100	26
Juli—sept. 1933	18	16	2
Okt.—dec. 1933	14	14	—

Härav framgår, att antalet ansökningar om understöd under tiden juli—december 1933, då det lägre understödsbeloppet varit gällande, uppgått till endast 32 mot under motsvarande tid åren 1932 och 1931 resp. 47 och 57. Någon annan förklaring till denna betydande nedgång av antalet ansökningar om understöd synes svår att finna än den, att minskningen av under-

stödsbeloppet gjort det svårt för hantverksmästarna att i samma utsträckning som tidigare mottaga lärlingar till utbildning.

Under åberopande av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga kommerskollegium att enligt av Kungl. Maj:t föreskrivna grunder bevilja statsunderstöd åt hantverksmästare för utbildande av högst 100 lärlingar med utbildningstid från tidpunkt under budgetåret 1934/1935.

Stockholm den 18 januari 1934.

Anders Andersson,
Falkenberg.

Erik Hagberg.

J. W. Mårtensson.

Anders Hansson,
Trollhättan.

Axel Lindqvist.

C. Gösta Jacobsson.
